

CLUJUL ORTODOX

FOAIA PAROHIALĂ A BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN CLUJ

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

Redacția și Administrația:
la Oficiul parohial ort. rom. Str. Bisericii 6. Tel. 7-29.

Abonamentul
Lei 100— anual.

Închinare mucenicilor neamului.

Cu pioasă smerenie pornesc, în ziua Înălțării Domnului, mii de oameni spre cimitirele eroilor fără nume pentru a jertfi amintirii lor cele mai alese sentimente o-menești. Și se adună, toți cei vii, în aceste cimitire unde zac osemintele celor căzuți în fioroasa involburare a anilor 1914—1919 nu pentru a plânge, ci pentruca să se reculeagă ca într'un sanctuar sfânt și să învețe ce este iubirea deaproapelui.

Fără îndoială eroii cărora le țesem, în aceasta zi, aureola apoteozei, sunt în primul rând ostași viteji ai datoriei împlinite pe câmpul sângelui.

Neamul românesc, desmembrat veacuri îndelungate, ca să-și croiască o altă soarte a trebuit să-și crească fiii săi într'un avântat spirit de mândrie națională și de eroism neînfrânt. Așa aici în Ardeal, ca și dincolo de Carpați. Și cu toate că însușirea s'a făcut sub diferite steaguri de comandă, Românii de pretutindeni, de fapt, nu s'au luptat, decât pe-un singur front: frontul unității naționale.

Și astfel ceea ce au scris luptătorii acestui răstimp este negreșit, cea mai sublimă pagină de glorie a epopeei noastre naționale.

Întru atâta sunt ei eroi.

Dar nu putem uita atunci, când le împodobim mormintele și le cuprindem amintirea într'un cult atât de expresiv, că, generația noastră precum și cele ce vor urma, beneficiază de jertfa lor și că libertatea politică și dreptatea socială răsare și crește treptat-treptat, din sămânța suferinței, îndelungei răbdări, a disciplinei lor și a înfrățirii lor.

Crucile, simple ca și anorima existență a tuturor acestora, străjuiesc nu numai odihna lor vecinică și fericirea lor negustată pe pământ, ci mai străjuiesc și marea taină, abia înțeleasa taină, a idealului de suprem bine aici pe pământ, ca și în cer, pentru care au murit.

Întru atâta ei sunt mai mult, decât eroii: ei sunt mucenici ai adevărului și ai dreptății.

Cultul lor nu e deci cultul spiritului egoist, agresiv și destructiv din omenire, ci mai vârtos e acela al bunei înțelegeri între toți oamenii, fără nici o deosebire de neam și lege. Și astfel apropierea noastră de ei nu poate deșteptă în inimile noastre nici un gând de ură sau desbinare, ci mai vârtos ne purifică, trezându-ne la adevărata demnitate de om, chie-mat să fie în gânduri și fapte moral.

Prezența muceniciei lor între noi, după apocaliptica desfășurare a cataclismului mondial, este singura temelie indestructibilă pe care se vor putea ridica toți cei buni și adevărat nobili, pentru a întemeia împărăția lui Dumnezeu, în care să domnească adevărata pace și dreptate.

Căci nu putem înceta să credem că din moartea lor, va isvori totuși odată viața noastră mai bună.

Nicolae VasIU.

— *Duh este Dumnezeu și cel ce se închină Lui se cade să se închine cu Duhul și cu Adevărul.* (Evangh. Ioan)

— *Cu sfinții fă odihnă, Doamne; sufletelor robilor Tui, unde nu este durere, nici întristare, nici suspina și viață fără de sfârșit.*

Să ne întărim credința creștină.

Iată o problemă, care de două mii de ani preocupă omenirea și totuși nu-și pierde nici azi actualitatea. De mici primim botezul creștin, în vârsta copilăriei și a tinăreței ne însușim și unele cunoștințe privitoare la viața creștină, dar — întrând în vârsta de viață — rând pe rând se sting luminile năzuințelor spre o viață de perfect creștinism și numai în ceasuri grele ne mai îndreptăm privirea spre Dumnezeu nostru.

Nu se poate repeta deci de-ajuns că credința ortodoxă trebuie însușită, trăită și adâncită cu stăruință și metodă.

E adevărat că știința Religiei nu e numai decât și credință, dar totuși e în afară de ori-ce îndoială că conștiința religioasă, dacă nu vrea să se coboare la un simplu formalism, trebuie să se bazeze pe o serioasă cunoștință religioasă.

Prima întrebare ce trebuie să și-o pună ori-ce creștin e aceea dacă știe ce e creștinismul în adâncul său înțeles.

Să și-o pună dar fiecare și să caute să răspundă la această întrebare, ținând seamă și de ideile ce urmează, pentru ca să rămână în cadrul învățaturii bisericii noastre ortodoxe.

Creștinismul își are numele dela Christos, fiul lui Dumnezeu, născut din pururea Fecioara Maria și Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Dar avem noi ceva dovezi, că Christos a fost într'adevăr Dumnezeu? Negreșit. El însuși a spus: „Eu și Tatăl una suntem.“ Și ceea-ce a spus Mântuitorul pentru noi este un adevăr-cu atât mai mare, cu cât pentru această învățătură a sa, a suferit mai bucuros moartea, decât să ascundă acest adevăr, dinaintea oamenilor.

Întreaga sa învățătură despre dumnezeirea sa și despre misiunea sa dumnezeiască în lume, se cuprinde în Sfânta Scriptură a Testamentului Nou.

Cuvântul Testamentului e întrebuințat întâiașidată de scriitorul bisericesc Tertulian (sec. II.) după traducerea grecească a unui termen evreesc și însemnează *legătură*, căci Dumnezeu prin Iisus Christos a stabilit o nouă înțelegere cu omenirea, spre

fericirea ei. Înțelegerea veche este aceea încheiată cu poporul evreu, dar acesta și-a nesocotit menirea și în loc să-l recunoască pe Christos, l'a osândit la moarte. De aceea Christos i-a prevestit acestui popor desființarea, fapt ce s'a și împlinit.

Christos și-a mai dovedit dumnezeirea sa și prin minunile pe cari le-a făcut, iar cea mai mare minune e aceea a învierii sale din morți.

Învierea lui Christos este un fapt istoric și întreaga dogmă cristologică se bazează pe acest fapt indiscutabil azi. v. v.

Criza sufletească.

Dela o vreme încoace în întreaga presă cotidiană se scrie cu litere mari și groase despre fel de fel de crize.

Da! e adevărat, neamul românesc poate niciodată n'a trecut printr'o criză mai mare ca'n prezent. Cred că nici odată patima și dușmănia dintre frați n'a avut praznic mai lung ca în aceste zile de grea cumpănă.

Oare nu trăim acele vremuri grele, despre care a prezis apostolul Pavel în epistola sa a II-a către Timotei cap. III. V. 1—5. „Să știi însă și aceasta, că în zilele cele de apoi vor veni vremi grele; căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de argint, mândri, trufași, grăitori de rău, neascultători de părinți, nemulțumitori, necurați, neprietinoși, obraznici, îngâmfaiți, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu având numai chipul cucerniciei, iar puterea ei tăgăduind-o“.

Toate acestea s'au împlinit și ori și care din noi le trăim și le vedem într'o măsură mai mare sau mai mică.

Aruncând o privire, asupra vieții ce o priveam acum zece ani în urmă prin mestrul geam și asupra vieții actuale ce o priveam prin hâburile colorate rămase din întregul geam, constat o schimbare fundamentală, simt o absență sufletească. *E criza sufletească*, isvorul crizelor materiale, isvorul tuturor răutăților din lume.

Privind viața din punct de vedere psihologic constat un raport invers proporțional între „Criza sufletească și criza materială“.

Pe măsură ce criza sufletească se accentuează în aceiaș măsură va vibra pe buzele tuturor criza materială. Din acest dezechilibru, mizeria de mâne va spori, va încreți tot mai tare frunțile oamenilor din toate straturile societății. Și mai ales îi va agita, îi va face nervoși pe politicieni.

Inzadar se vor trudi să salveze „Țara“ prinperate chirurgii bugetare, căci nu vor putea. Totul va depinde numai de o primenire de moravuri, de o reculegere sufletească.

Numai atunci și numai acei vor reuși să restabilească atmosfera deschilibrată, care își vor da seama că mântuirea trebuie să răsără dintr'o *reculegere morală*. Atunci se vor vindeca, înlătură toate suferințele, ce se prevăd în ordinea materială, când se va stabili *rezistența sufletească*. Deci ori și ce om de bun simț, trebuie să-și dea seama că fericirea noastră depinde de persoana noastră, noi suntem făuritorii ei.

Purtăm în noi norocul bun sau rău, după cum i'am dat forma, după cum noi ni l-am dat.

Trebuie să recunoaștem că de noi depinde fabricarea zilelor triste sau vesele, că de noi depinde întotdeauna păstrarea corpului viu prin suflet, iar sufletul prin Dumnezeu.

Dator e ori și ce creștin să deschidă Sf. Evanghelie, să guste din hrana sufletească căci numai Ea e în stare să restabilească echilibru moral, sdruncinat adânc de criza competenții și de criza răspunderii.

Ori și cine se îndreaptă spre Hristos, nu va mai trăi ceasuri ostenite, sufletul nu-i va mai fi ostenit.

Trebuie să ne dăm seama că „Religia“ stă în legătură intimă cu starea individului, a societății.

Înlătând mintea și inima omului, Ea îl sustrage dela acțiunile materiale îi modează pasiunile rele.

Se cere o mică sfortare, o colaborare a tuturor adevăraților creștini, a tuturor oamenilor conștienți despre sufletul lor, a tuturor ce „Țara“ are mai cinstit mai nepătat. Și apropiindu-se toți aceștia, unificându-se ideile sănătoase, vor da naștere la o atmosferă nouă, răcoritoare, sănătoasă.

Societatea s'ar simți mai ușurată, nu va mai trăi ceasuri ostenite, sufletul nu-i va mai fi întunecat, tulburat, ci senin.

Trebuie să ne oțelim sufletește, dela tînăr la bătrân, dela sărac la bogat și atunci nu va mai vibra pe buzele tuturor „Criza materială“. Această afirmație se întărește cu fraza filosofului Tolstoi din lucrarea sa „Confesiunea“. „Că printr'o experiență ne'ndoioasă am ajuns la convingerea, că numai afirmațiile religiei dau sens vieții“.

Nicolae Blăgan, student.

Problema unui loc pentru edificarea bisericii parohiale.

Cu multe greutate s'a putut în sfârșit ajunge la o sumă, încât, nădăduind încă însemnate subscripții viitoare, — să poată veni vorba serios despre edificarea unei noi biserici parohiale în Cluj.

Parohia a treia, unde e să se clădiască noul lăcaș dumnezeesc, nu dispune însă de nici un intravilan.

De altă parte ideea cumpărării unui asemenea teren, în centrul municipiului, nu poate ispiți pe nimeni, căci ar însemna sleirea întregii sume și tot să nu ajungă. Locul e scump și la donație nu se gândește nimeni.

Cum însă o nouă biserică ortodoxă e atât de necesară și ea îndeplinește un rol public de primul plan, e firesc ca însuși orașul Cluj să pună la dispoziția parohiei un loc deplin corespunzător.

Autoritățile bisericești au și făcut cere în acest sens și după câte știm, Primăria a încredințat unei comisii rezolvirea acestei cereri. Locul cerut de parohie pentru biserică e proprietatea Primăriei și se află în Strada Decebal. Extensiunea terenului nu e mare și Primăria îl poate donă, fără să sufere vre-o pagubă mai însemnată.

La nici un caz Primăria nu poate să răspundă, la cererea justă a parohiei, oferind alt loc, situat la periferie sau în altă parte, încât să nu corăspundă nici pe departe nevoilor ortodoxismului din acest oraș.

Iarăș, problema edificării e atât de strîngentă, încât nu poate suferi nici o amănare, pentru nici un motiv.

❀ INFORMAȚIUNI ❀

ACHITAREA ABONAMENTULUI gazetei noastre se face la Oficiul parohial (Str. Bisericii ort. Nr. 6) în ori-ce zi. — Rugăm pe credincioșii bisericii noastre să ne sprijinească.

Serviciile religioase la biserica parohială. Duminică, 3 Mai c., va sluji sf. liturgie Pr. I. Cociuban și va predica Dr. I. Pașca; Duminică, 10 Mai, va sluji Prot. Nicolae VasIU; Duminică, 17 Mai, va sluji sf. liturgie Pr. A. Mușat și va predica Dr. V. Sava; Joi, 21 Mai (ziua Înălțării, Ziua Eroilor) va sluji Pr. A. Mușat și va predica Prot. Gh. Oprean.

În ziua de 10 Mai sfânta liturgie se va sluji la orele 8 dim. pontificată de însuși Prea Sfinția Sa, fiind deschiderea adunării eparhiale. Fiind aceasta zi sărbătoare națională, la orele 10 dim. se va sluji Te-Deum în Piața Unirii, urmând apoi defilarea obicinuită.

În ziua 21 Mai a. c. va fi ziua Eroilor. La biserica parohială serviciul liturgiei se va face la ora obicinuită. La orele 8 dim. va fi însă parastas, în biserică, iar la orele 9 dim. va porni procesiunea, din Piața Unirii până la cimitirul eroilor. Aici se va sluji obicinuitul parastas în amintirea eroilor, asistând toate autoritățile și școlile.

Rectificare. În numărul ultim al gazetei noastre am publicat la lista de subscripție pentru fondul edificării bisericii parohiale, că dl Ioan Manițiu, inginer a subscris 10.000 Lei. Cu plăcere rectificăm că dl *Ioan Manițiu* nu e inginer, ci *comerciant în Str. Fer'cirii nr. 31*. Donația D-sale merită astfel să fie mai mult relevată, pentru că este un semn elocvent al credinței vii din sufletul său și al semenilor săi. Pilda aceasta nu poate să rămână fără ecou.

O lămurire. Atragem atențiunea tuturor credincioșilor noștri că „Clujul Ortodox” este organul oficial al parohiilor ortodoxe române din Cluj. Pentru orientarea credincioșilor toate informațiile de orientare privitor la viața bisericească din Cluj, vor apare numai în acest organ și de aceea sunt invitați toți să-l și aboneze.

Adunarea generală a femeilor ortodoxe. Duminică, 19 Aprilie a. c. s'a ținut în aula Primăriei din Cluj, adunarea generală a Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române, Filiala Cluj, prezidată fiind de Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae al Clujului. Din raportul făcut cu acest prilej s'a constatat o binefăcătoare activitate în decursul anului 1930. Cu acest prilej s'a votat, la propunerea Prea Sfinției Sale, pentru noua biserică parohială suma de 100.000 Lei. Marimonioasa contribuție însemnează o faptă vrednică de toată lauda pentru Societate.

Adunarea eparhială se va deschide în acest an la 10 Mai a. c. orele 9 dim. în biserica parohială din Cluj. Adunarea își va continua lucrările a doua zi, în sala mare a Prefecturii. Problemele dela ordinea zilei au o importanță deosebită pentru viitoarea activitate bisericească din eparhie.

Subscripție la fondul edificării bisericii parohiale.

Suma din colecta anterioară Lei	136.000
Consiliul eparhial ort. rom., Cluj	100.000
Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, Filiala Cluj	100.000
Banca „Vatra”	10.000
Banca „Albina”	5.000
Haralambie Niculescu	5.000
Dela Direcțiunea C. F. R.	20.000
Eugeniu Clonța	1.000
Consiliul Central Bisericesc	10.000
Dș. Eugenia Columb	1.000
„ Eufemia Ionescu, prof. șc. pr.	1.000
„ Maria Izbășescu, „ „ „	1.000
Dr. Dominic Stanca	2.000
Ing. Traian Buradescu	2.000
Virgil Comșa, dir. de bancă	3.000
Ing. Mihai Vasilescu	500
Gheorghe Danetz, pensionar	1.000
Ioan Dinu, funcționar	1.000
Ing. Octavian Ioaneș	1.000

Total Lei 400.500

Colaboratorii „Clujului Ortodox” sunt rugați să trimită articolele pe adresa Oficiului parohial ortodox român, Cluj (Str. Bisericii ortodoxe Nr. 6).

Redactor responsabil: **Prot. Nicolae VasIU.**